www.dobsina.sk www.mestodobsina.sk ročník X. č. 77 – jún 2016

DOBŠINSKÉ NOVINY

mesačník obyvateľov
MESTA DOBŠINÁ

Park obnovili za jediný deň!

Zabudnutý a schátraný. Tak mnohí označovali park na rázcestí SNP a Novej ulice v Dobšinej. Nebolo sa čomu čudovať, keďže starostlivosť oň bola dlhé roky iba minimálna a to najmä z dôvodu vandalizmu skupín obyvateľstva, ktoré sa zaslúžili o to, že z parku postupne zmizli lavičky, kvety, ba vlastne hocičo, čo by park pripomínalo. Tento stav sa 19. mája 2016 rozhodli zmeniť Mestské lesy Dobšiná spol. s. r. o., ktorých sídlo zo zadnej strany susedí s parkom. Pracovníci najväčšej spoločnosti so 100%-tnou účasťou mesta sa už na torzo parku odmietli iba prizerať a zobrali veci do svojich rúk.

„Dlhodobo naša spoločnosť vyvíja rôzne aktivity pre občanov a organizácie formou sponzorstiev, a tak sme sa snažili aj v spolupráci s primátorom mesta Dobšiná, Jánom Slovákom, nájsť riešenia, aby sme ukázali možný smer, akým by sa mohli uberať aj ostatné verejné priestranstvá. Naši zamestnanci sú tu dobrovoľne, nie z donútenia a mnohé nápady na skrášlenie tohto verejného priestranstva priniesli práve oni.“

pokračovanie str. 2

71. výročie Přerovskej tragédie

V nedeľu 12. júna 2016 sa v priestoroch evanjelického chrámu Božieho v Dobšinej konala spomienková bohoslužba na pamiatku 71. výročia Přerovskej tragédie, ktorá poznačila dejiny nášho mesta. Služby Božie viedol doc. Mgr. Ondrej Prostredník, PhD. evanjelický kňaz a vysokoškolský pedagóg na Evanjelickej bohosloveckej fakulte UK a Mgr. Radovan Gdovin, evanjelický kňaz v Dobšinej. Za účasti širokej verejnosti, veriacich a predstaviteľov Mesta Dobšiná, ktorých zastupoval primátor mesta Ján Slovák, taktiež členov Karpatskonemeckého spolku v Dobšinej, zaznela v priestoroch chrámu kázeň, básne, ale aj piesne a modlitby v slovenčine, ale aj nemčine.

Pod pomenovaním Přerovská tragédia pozná túto smutnú udalosť väčšina z nás. Len vďaka niekoľko málo žijúcich pamätníkov mestečka Dobšiná a z informácií Múzea Komenského v Přerove, predovšetkým za zásluhy Dr. Františka Hýbla, sa postupne dostávali na verejnosť fakty o masovej vražde nevinných žien, detí a starcov len

pokračovanie str. 2

Vzdali hold nášmu rodákovi
Šimon JEX, banský inžinier

Narodil sa 26. júla 1863 v Dobšinej, kde tradičným zamestnaním obyvateľstva bolo baníctvo a odvetvia s tým súvisiace. To asi ovplyvnilo i jeho životné povolanie, keď sa prihlásil na štúdium na Baníckej akadémii v Banskej Štiavnici. Štúdium ukončil v roku 1888. Zamestnal sa najprv v Petrosani pri Brašove (dnešné Rumunsko), a to v banskej a hutnej spoločnosti. Neskôr prešiel do Dolnej Tuzle (dnešná Bosna – Hercegovina) a potom do Kozane – (dnešné Grécko – záp. Macedónsko). V roku 1893 sa zamestnal na Generálnom riaditeľstve kamennouhoľných baní Uhorska v meste Tatabánya – dnešné Maďarsko (MÁK Rt. tatabányai bányaüzemének igazgatója).

Svojimi odbornými vedomosťami a riadiacimi schopnosťami sa vypracoval na miesto riaditeľa tejto účastinnej spoločnosti. Túto funkciu zastával od roku 1907 až do svojho nečakaného úmrtia v roku 1915, keď mal len 53 rokov. Je pravdepodobné, že on sám si želal byť pochovaný vo svojom rodisku, čo jeho najbližší i splnili. Je pochovaný na cintoríne (pôvodne len evanjelickom) v Dobšinej.

Bol jedným z pilierov rozvoja a ťažby uhlia v Maďarsku. Zaslúžil sa o vybudovanie a modernizáciu uhoľných baní v blízkosti Tatabánye (Oroszlány, Pusztava, Bokod), ale tiež v meste Komló, v blízkosti mesta Pécs, v južnom Maďarsku, kde bol riaditeľom do roku 1893. Ťažba čierneho uhlia z obdobia karbónu sa tu robila pomocou šácht z podzemia, z najväčšej hĺbky v strednej Európe.

Na jeho pohrebe sa zúčastnili zástupcovia všetkých dôležitých štátnych inštitúcií a spolupracujúcich spoločností v Uhorsku. Bol veľmi obľúbený i u osadenstva baní, pre svoj prístup k práci a k vytváraniu pracovných podmienok. Ťažko znášali jeho úmrtie.

Dokladom toho je aj približne 40 členná návšteva občanov mesta Komló, dňa 22. mája 2016, keď prišli (101 rokov po jeho smrti) občania tohto mesta vzdať mu úctu k jeho hrobu v Dobšinej. Jeho zásluhy pripomenuli prednesením prejavu a položením venca a živých kvetov na jeho hrob. Na záver mu zaspievali banícku hymnu, rovnakú, ako spievame pri baníckych sviatkoch aj v Dobšinej. Návšteva svedčí o tom, že Simon Jex bol významnou osobnosťou, ktorá reprezentovala naše banícke mesto ďaleko od svojho rodiska.

Česť jeho pamiatke!

Jó Szerencsét -

Zdar Boh – Glück Auf

Spracoval: Ondrej Rozložník

71. výročie Přerovskej...

dokončenie zo str. 1

preto, že uchovávali zvyklosti, no najmä materinskú reč, ktorá sa u nás označuje ako buleenerčina alebo tiež topschrisch. Naši vysídlenci sa vracali železničným transportom späť na Slovensko z okolia Šluknova, kam ich v druhej polovici roku 1944 násilne evakuovala ustupujúca nemecká armáda. Blízko Přerova vlak zastavil na železničnej predstanici, kde sa sústreďovali transporty, ktoré mali byť vypravené ďalej na Slovensko. Práve tu sa stretlo 265 obyvateľov Dobšinej, Kežmarku, Gelnice, Mlynice a Janovej Lehoty s tými, ktorí ich pripravili o život. Na mieste zvanom Švédske šance, bolo v noci z 18. na 19. júna 1945, teda už v čase mieru podľa najnovších zistení zavraždených z celkového počtu až 112 Dobšinčanov. V roku 1995 obetiam na pôde miestneho cintorína postavil Karpatskonemecký spolok z Dobšinej pamätník, pri ktorom sa zavŕšila položením vencov pietna spomienka na 71. výročie najväčšej tragédie novodobých dejín nášho mesta.

Text & foto:
Juraj Karika

Park obnovili za jediný deň

dokončenie zo str. 1

Povedal konateľ Mestských lesov Dobšiná, Marcel Kollárik. Obnova parku podľa predbežných odhadov vyšla na 300 eur.

Pri obnove parku boli použité okrasné stromčeky, ktoré nepochádzali z lesnej škôlky podniku a ostatný materiál, ako aj výrobu si dokázali zabezpečiť Mestské lesy vo vlastnej réžii. Podľa vyjadrení sa budú Mestské lesy starať o park celoročne v spolupráci so zodpovednými susedmi, kde bude zabezpečený aj dohľad, aby sa predišlo vandalskému konaniu nezodpovedných. Využitý bude dokonca aj nevkusne osadený stĺp elektrického vedenia, na ktorý sa dajú popínavé okvetné rastliny a tak zapadne do prostredia. Miesto v parku našli aj nové lavičky, ktoré budú slúžiť jednak na trávenie voľných chvíľ, no vítané budú aj u seniorov, ktorí si môžu cestou z nákupov oddýchnuť v pekne upravenom prostredí., ktorého úprava trvala iba jediný deň.

Text & foto:
Juraj Karika

MESTSKÁ POLÍCIA INFORMUJE

máj 2016

3.5. v čase o 21.30 hod. bol hliadkou spozorovaný ohňostroj nad mestom zo severnej strany, na ktorý upozornili taktiež aj občania. Hliadka sa presunula do tejto časti, kde na mieste v objekte zistila dvoch mužov už po päťdesiatke. Páni v rokoch sa rozhodli osláviť narodeniny jedného z nich, okrem iného, aj takýmto originálnym spôsobom. Za neohlásenú aktivitu zaplatil oslávenec finančnú pokutu.

5.5. v čase o 22.30 hod. upozornili hliadku MsP občania sídliska, že z priestoru spoza klziska počuť nejakú muziku. Hliadka sa potichu presunula k miestu a za mantinelom našla učupenú dvojicu. Maloletá a maloletý 14-roční občania sa tam schovali, aby si mohli nepozorovane a potajomky popíjať vínko z fľašky a aby im pritom nebolo smutno, tak si pustili muziku z mobilu.

7.5. v čase o 7.30 hod. oznámila na oddelení MsP 64-ročná obyvateľka mesta, že jej deň predtým neznáma žena asi ukradla telefón. Malo sa to stáť na miestnom trhovisku okolo 10.00 hod. kedy jej, pre ňu neznáma občianka mesta, pomáhala nakladať tovar do tašky po nákupe. Vo veci bolo začaté objasňovanie pre podozrenie z krádeže neznámou páchateľkou. O tri dni neskôr sa dostavila poškodená na oddelenie, kde uviedla, že mobilný telefón našla doma a svoje oznámenie vzala späť.

12.5. o 11.30 hod. oznámila pracovníčka predajne na námestí, že v predajni došlo ku krádeži. Hliadka na mieste zistila troch maloletých vo veku 12, 8 a 5 rokov, kde najmladší z nich hneď hliadke ukázal na dvoch starších kamarátov, ktorí vraj kradli. Predavačka u nich našla 8 ks čokoládových tyčiniek, ktoré si napchali za šatstvo a tak ich chceli z predajne vyniesť.

17.5. v čase o 13.30 hod. sa osobne dostavil na oddelenie MsP uvedomelý 38-ročný občan z Dobšinej, ktorý v ruke držal obal s ešte nedojedeným šalátom a oznámil službu konajúcemu policajtovi, že šalát ukradol v obchode. Občan si šalát „Tresku“v obchode vložil pod odev, vonku ho zjedol a prišiel sa sám nahlásiť na MsP. Stupeň uvedomelosti u menovaného v tomto prípade bol samozrejme ovplyvnený množstvom aktuálne vypitého alkoholu. Vec bola preverená v miestnej predajni podľa obalu produktu a menovaný si za ľahký obed aj tak musel nakoniec zaplatiť a to niekoľkonásobne viac.

pokračovanie str. 3

Posledný žijúci odbojár z Dobšinej oslávil jubileum

Iba nedávno sme si pripomenuli 71. výročie konca druhej svetovej vojny. Udalosti, ktoré so sebou priniesli vojnové časy nám už dokáže sprostredkovať čoraz menej pamätníkov, či priamych účastníkov bojov. V meste Dobšiná eviduje základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB) iba jediného priameho účastníka bojov z druhej svetovej vojny, ktorého sme navštívili pri príležitosti jeho životného jubilea. Pán Gejza Ivan (90), žije so svojou rodinou na Novej ulici. Narodil sa 16. mája 1926 v Dobšinej a celý život prežil vo svojom rodnom meste, kde prácou v rôznych profesiách prispieval k jeho rozvoju.

Jeho mladosť však bola úplne iná akú poznajú dnešní tínedžeri. Počas vojny, keď mal sotva 19 rokov, sa pridal do partizánskej skupiny Jánošík, s ktorou sa dostal v čase SNP do Žiliny, Martina, či Vrútok. Veliteľ skupiny, do ktorej pán Ivan patril, sa volal Rjavikin, ktorý bol čestný, no vyžadoval dodržiavanie prísnej disciplíny od partizánov. „Bojovali sme všade kde sme museli, osobne som bol aj v prvej línii, padlo tam mnoho kamarátov. Z bojov som si odniesol zranenie ruky, no ešte horším bolo zranenie hlavy.“ Povedal pán Ivan, ktorý sa pri spomienkach na vojnové časy neubránil slzám.

V roku 1975 dostal pán Ivan za svoju službu vlasti v odboji striebornú medailu a pri príležitosti 70. výročia Slovenského národného povstania uznanie Ústrednej rady SZPB. Práve v deň našej návštevy, ho navštívil aj predseda ZO SZPB v Dobšinej, František Novotný, ktorý mu predal vyznamenanie pri príležitosti jeho životného jubilea od oblastnej organizácie, ktorej členom je už od roku 1979. Pán Ivan sa teší dobrému zdraviu a my mu želáme ešte veľa pekných rokov v kruhu svojich najbližších.

Text z foto:
Juraj Karika

Brigáda členov ZO SZTP v Dobšinej na cintoríne

V pondelok 9. 5. 2016 naši členovia Základnej organizácie Slovenského zväzu telesne postihnutých v Dobšinej usporiadali dobrovoľnú brigádu na miestnom cintoríne. Hoci fyzické schopnosti členov miestnej organizácie SZTP sú obmedzené, napriek tomu sa každoročne podieľame na skrášľovaní verejných priestranstiev v našom meste a jeho okolí. Tentokrát sme kosili a upratovali na hornom cintoríne. I keď počasie nám naklonené nebolo, zveľadili sme časť spoločných priestranstiev cintorína. Dobrá nálada a dobrý pocit z vykonanej práce bol pre všetkých dobrovoľníkov adekvátnou odmenou. Prácami na verejných priestranstvách sa takto chceme zavďačiť Mestu Dobšiná a nášmu primátorovi mesta za finančnú podporu, ktorú nám poskytujú a tým podporujú mnohé naše akcie. Všetkým brigádnikom ďakujeme, že priložili ruku k dielu a budeme radi ak prídete aj na ďalšie spoločné podujatia v tomto roku.

Jozef Lelko, predseda
ZO SZTP v Dobšinej

MESTSKÁ POLÍCIA INFORMUJE

dokončenie zo str. 2

18.5.o 15.00 hod. sa osobne dostavila na oddelenie MsP 23-ročná občianka mesta aj so svojimi deťmi a oznámila, že ju jej druh zbil. Jej 27-ročný druh ju mal deň predtým poobede surovo zbiť a nedovolil jej odísť z domu, kde ju držal. Až na druhý deň sa jej podarilo ujsť a hneď prišla vec nahlásiť. Keďže na menovanej boli viditeľné známky po násilí, bolo vo veci vyrozumené OO PZ, podozrivého zadržali pre podozrenie z trestného činu.

23.5. o 15.00 hod. nahlásila Rómska hliadka, že v parku sedí muž, ktorý je vyzlečený. Hliadka MsP na mieste v miestnom parku našla sedieť na lavičke 61-ročného muža, ktorý mal stiahnuté nohavice a trenky. Keďže sa jednalo hliadke o známu osobu, ku ktorej sme často volali záchranku kvôli záchvatom, tak mu hliadka chcela pomôcť a oblieť ho. Menovaný, ešte v štádiu doznievajúceho záchvatu, začal hliadku hrýzť, schytil zo zeme kameň, ktorý chcel hodiť do hliadky. Nakoniec sa hliadke podarilo oblieť ho a previesť na oddelenie, kde menovanému bola privolaná RZP, nakoľko bol stále dezorientovaný a agresívny.Po vyšetrení bol prepustený domov, nakoľko odmietol prevoz do nemocnice.

23.5. o 21.00 hod. bola MsP požiadaná o preverenie krádeže telefónu v zariadení, ktorá bola nahlásená na núdzovú linku. Hliadka po príchode na miesto do zariadenia zistila, že udalosť nahlásila občianka,ktorá v zariadení oslavovala a mobilný telefón si ponechala odložený na stole a na chvíľu sa vzdialila od stola. Keď sa vrátila, už tam mobil nebol, musel ho asi zobrať niekto zo zákazníkov.

29.5. v poobedňajších hodinách oznámil občan, že partia motorkárov si urobila na Pišli preteky, jazdia tam už hodnú chvíľu a hlukom obťažujú ostatných obyvateľov. Keď hliadka dorazila na miesto, tak sa partia motorkárov rozpŕchla a na svojich terénnych motorkách sa stratili v okolí.

NAVŽDY NÁS OPUSTILI:

Zuzana Fafráková	2. 5.
Anton Schrötter	12. 5.
Mária Šimunkinová	13. 5.
Jozef Uhľár	23. 5.
Janka Poracká	27. 5.
Mária Rozložníková	30. 5.

Podujatia ku Dňu

Prvýkrát svoj deň oslávili aj deti na osade v Dobšinej

Medzinárodný deň detí (MDD) sa oslavuje v 21 krajinách. Na Slovensku od roku 1952. Od týchto čias má za úlohu deťom robiť radosť, no tiež poukázať na problémy, ktoré ich trápia. V dnešnom modernom, technickom svete sa často zabúda, že najdôležitejším je stále priamy kontakt, úprimný rozhovor, či zdanlivo obyčajná hra so svojimi rovesníkmi. O to ťažšie je všetko napĺňať v sociálne znevýhodnenom prostredí, akým je aj osada na periférii Dobšinej. Mnohé deti z tohto prostredia nenavštevujú predškolské zariadenia, ktoré si MDD pripomínajú rôznymi aktivitami, a tak v mnohých prípadoch tieto deti ani netušia, že 1. jún patrí im. To sa rozhodli zmeniť terénni sociálni pracovníci v spolupráci s miestnym vajdom Mariánom Bubenčíkom. Priamo na osade usporiadali oslavu Dňa detí formou kreativity a hier, do ktorých zapojili aj ich rodičov. „Netreba zabúdať ani na tieto deti, ktoré nenavštevujú školské zariadenia, pritom dovedna je ich tu dnes asi 40. Je ťažké niečo zorganizovať hlavne pre podmienky, ktoré tu sú, ale snažíme sa priniesť niečo nové, čo pred nami nik neskúsil a vidíme pozitívnu odozvu. Veľmi nám v realizácii pomohlo Mesto Dobšiná prostredníctvom primátora mesta, Jána Slováka a tiež Detský domov v Dobšinej, ktorí nám poskytli materiálne zabezpečenie.“ Povedala Mgr. Anna Wágnerová, terénna sociálna pracovníčka.

Pre deti z osady bolo pripravené kreslenie na papier, ale aj chodník, skladačky a omaľovánky. Najviac ich, ale aj ich rodičov zaujala maľba na steny do jedného z vchodov bytového domu, kde vznikli rôzne postavičky, stromy, tiež pestrofarebná dúha. Pre všetky deti boli pripravené drobné sladké odmeny a mnohí dostali aj malého plyšového kamaráta. Na osade v Dobšinej je najviac cenená voda, po ktorú

Z diania v mestskej knižnici

Mestská knižnica usporiadala detský čitateľský maratón

Projekt s názvom „Čítajme si“ vznikol pred 8 rokmi s cieľom pritiahnuť k čítaniu viac detí a zároveň poukázať na význam literatúry pre detského čitateľa. Maratón v čítaní sa realizuje na viacerých miestach na Slovensku. Číta sa od 9.00 hod. do 15.00 hod. bez prestávky. Mestská knižnica sa k čítaniu prihlásila po tretíkrát. Oslovili sme školy, aby sa s deťmi zúčastnili tohto maratónu čítania. Akcia sa konala v priestoroch knižnice dňa: 2. 6. 2016. Čítali deti zo ZŠ E. Ruffínyiho a deti zo Spojenej školy Nová 803. Bez prestávky sa čítali knihy podľa stanovených pravidiel a to: jedna strana jedným žiakom.

Tak sa čítanie posúvalo počas celého šesťhodinového maratónu od žiaka k žiakovi. Všetky čítajúce deti boli odmenené záložkou do kníh od Linky detskej istoty-organizátora projektu a sladkou odmenou od primátora mesta Dobšiná, Jána Slováka. Chcem sa poďakovať všetkým zúčastneným, ktorých bolo v tomto roku 173. Tento počet bol zarátaný k prekonaniu rekordu v čítaní detí. V roku 2015 bolo 38 383 čítajúcich. V roku 2016 po sčítaní čítajúcich detí v 237 mestách a obciach z celého Slovenska bol rekord z roku 2015 prekonaný. Spolu ich bolo 40 954. Potešilo nás, že tohto roku bolo najviac detí, ktoré čítali u nás v knižnici. Akcia bola zaujímavá, pútavá a prispela k záujmu detí o čítanie. Tešíme sa, že aj o rok sa stretneme, a to ešte vo väčšom počte čítajúcich.

Štefánia Heutschyová,
Mestská knižnica Dobšiná,
foto: Red. -JK-

Druhé kolo vedomostnej súťaže Dobšinské naj

V priestoroch Kultúrneho domu v Dobšinej sa 17. mája 2016 uskutočnilo záverečné kolo súťaže s názvom Dobšinské naj, ktorú usporiadala redakcia Dobšinských novín v spolupráci s mestskou knižnicou. Súťaž sa niesla v znamení knihy a bola určená pre deti 2. stupňa základnej školy a zodpovedajúcich tried gymnázia na území mesta Dobšiná. Potrebný dotazník na zapojenie sa do súťaže, ktorý obsahoval desať otázok, mohli súťažiaci nájsť v mestskej knižnici a u svojich triednych učiteľov. Do druhého kola súťaže tak postúpilo 14 najrýchlejších súťažiacich s najvyšším počtom správnych odpovedí.

V druhom kole bolo pre študentov gymnázia a základnej školy, ktorí postúpili pripravených sedem tematických okruhov, ktoré preverili ich vedomosti z histórie, pomenovania vrchov, miest, budov a osobností nášho mesta a v neposlednom rade bola preverená aj ich šikovnosť. Po spočítaní dosiahnutých bodov porotou v zložení Mgr. Etela Kukurová, Juraj Karika a Štefánia Heutschyová, boli vyhlásení víťazi: 1. miesto – Viktória Vilimová, 2. miesto – Zuzana Revúcka, 3. miesto – Viktória Gecelovská, všetci z Gymnázia v Dobšinej. Víťazi dostali malé ceny a zúčastnení sladkú odmenu a diplomy za účasť v druhom kole súťaže Dobšinské naj.

Red. JK

detí v Dobšinej

si musia miestni obyvatelia roky dochádzať k prameňu. Terénni sociálni pracovníci nezabudli ani na túto skutočnosť a na osadu doniesli vodu, ktorá sa ihneď spotrebovala, čo tiež dokazuje odlišnosť života, kým pre obyvateľov mesta voda je bežná, na osade nie je samozrejmosťou. Pre terénnych sociálnych pracovníkov a vajdu bolo najväčšou odmenou v tento Deň detí vidieť šťastné úsmevy tých najmenších.

Text & foto: Juraj Karika

Aktivity Základnej školy v Dobšinej ku Dňu detí

Svoj sviatok žiaci našej školy oslávia každoročne spoločne – súťažami, hrami a filmovým, či divadelným predstavením. Ani tento rok nebol výnimkou a pre deti bola pripravená súťaž o najsilnejšieho chlapca školy. Mládenci si zmerali sily v štyroch disciplínach: zhyby na hrazde, sed–ľah, kľuky v podpore ležmo, drepy. Traja najlepší boli samozrejme ocenení. Najsilnejším chlapcom školy sa stal Števo Kašpar z 9.A triedy, na druhom mieste skončil jeho spolužiak Ambróz Kotlár a na treťom sa umiestnil Marek Gažík z 8.B triedy. Dievčatá zasa súťažili v prehadzovanej. Najlepším triednym kolektívom dievčat boli žiačky 8.A triedy, na druhom mieste sa umiestnili dievčatá zo 6.A a tretie skončili baby z 5.A triedy. Akcia podporovala najmä aktívne trávenie voľného času. Z reakcií detí, z toho ako nadšene sa navzájom povzbudzovali i z úsmevov na ich šťastných tvárach bolo zrejmé, že boli športovým dopoludním nadšené.

V tento deň bola pre žiakov pripravená aj ďalšia zaujímavá aktivita s názvom „Deti dúhy“. Symbol dúhy je po stáročia považovaný za symbol nádeje, jednoty, pestrosti a rozličnosti, symbol integrácie odlišných ľudí, menšín. Dúha sa objavuje vždy ku koncu dažďa ako predzvesť konca zlého počasia. Žiaci si v tento deň mali obliecť jednofarebné tričká vo všetkých farbách dúhy. Všetky triedy, od tých najmenších až po končiace ročníky, sa zhromaždili na námestí a spolu s ich triednymi učiteľmi vytvorili živú dúhu. Našou snahou bolo hlavne motivovať deti k aktivite, aby bol ich sviatok pestrý a zaujímavý ako farby dúhy, aby ich zjednocoval a podporoval rozvoj ich osobnosti.

Na záver tohto sviatočného dňa si pre naše deti tanečné štúdio FRIMart z Prešova pripravilo výchovný koncert s názvom Mladý džentlmen, mladá dáma. Cieľom programu bolo poukázať na to, že zdvorilé správanie nie je zastarané a nemoderné, ale naopak, osvojenie si základov spoločenského správania napomáha rozvíjať medziľudské vzťahy založené na porozumení. Zámerom bolo vzbudiť u žiakov záujem o spoločenské tance, ktoré vedú k základom slušného správania sa, rozvíjajú vlastnosti mladého džentlmena a mladej dámy. Dva tanečné páry, prostredníctvom

rôznych ukážok štandardných i latinsko–amerických tancov, žiakom prezentovali základy etikety. Niektorí šťastlivci mali možnosť vyskúšať si salsu priamo na pódiu a absolvovali rýchlokurz základných krokov tohto vzrušujúceho tanca. Hravý Deň detí plný prekvapení mal na našej škole mimoriadny úspech

Ing. Janka Liptáková
ZŠ Dobšiná
foto: Red. JK

Juniáles v Dobšinej plný zábavy, súťaží a hier

Mesto Dobšiná v spolupráci s miestnym Centrom voľného času detí a mládeže a Mestskými lesmi spol. s. r. o. Dobšiná, usporiadali 04.júna 2016 tradičné podujatie s názvom Juniáles z príležitosti Medzinárodného dňa detí. Podujatie bolo otvorené o deviatej hodine na futbalovom ihrisku v Dobšinej širokým výberom súťaží pre deti, ktoré boli zamerané na šikovnosť, postreh a kreativitu. Mnohých oslovili tiež tvorivé dielne, na ktorých si mohli návštevníci vyrobiť chobotničky, ale aj umelecký workshop Základnej umeleckej školy v Dobšinej. Športovejšie založení návštevníci sa mohli zapojiť do ukážok, nácviku a tréningu severskej chôdze pod dohľadom certifikovanej inštruktorky Nordic wolkingu Kataríny Vargovej.

Mnohí sa tiež roztancovali s „Bibou“ pri rezkých tónoch DJ Korintuša a tí najmenší ocenili veľký nafukovací hrad a šmýkačku, v ktorých sa mohli do sýtosti vyblázniť. Mestské lesy si pre najmenších pripravili lesnú pedagogiku a pre dospelých súťaže v pílení dreva, rúbaní dreva na presnosť, hode polenom a streľbe zo vzduchovky. Atraktívnosť tohto slnečného, vydareného dňa venovanom najmä deťom uzatvorilo ako zlatý klinec programu predstavenie Vranovského chodúľového divadla s názvom Jánošík a 2000 zbojníkov. V závere Juniálesu prebehlo losovanie tomboly o hodnotné ceny, ktoré venovali partneri podujatia.

Text & foto: Juraj Karika

Zo života na ZŠ v Dobšinej

Vo svojej kategórii sa stala víťazkou biblickej olympiády mladá Dobšinčanka

Sme zvyknutí na to, že šikovné deti v škole sa zúčastňujú vedomostných olympiád, a to z rôznych, najmä prírodovedných predmetov (matematika, fyzika, chémia, geografia a iné), ale samozrejme tiež z oblasti športu. V evanjelickej cirkvi však existuje aj niečo také, ako „biblická olympiáda". Tá sa koná pravidelne každý rok. Súťažiaci formou písomného testu prezentujú svoje vedomosti, a to na základe kritérií daných pre konkrétny rok. V podstate ide o to, že žiaci si musia dobre osvojiť konkrétnu látku či tému, resp. biblickú knihu alebo postavu zo Starej a Novej zmluvy. Tí najlepší z jednotlivých cirkevných zborov sa následne stretnú na tzv. seniorátnom kole, kde svoje vedomosti preukážu. Gemerský seniorát Evanjelickej cirkvi združuje 30 cirkevných zborov v okresoch Rožňava a Revúca.

Tohto roku sa spomínané seniorátne kolo konalo v dedinke Revúcka Lehota v priestoroch miestneho KD. Zastúpená bola aj Základná škola v Dobšinej, a to konkrétne troma žiakmi navštevujúcimi evanjelické náboženstvo. Konkrétne sa jednalo o Lauru Kraľovičovú, Matúša Marciša a Kristínku Ferkovú. Všetci sú žiakmi 4.A triedy miestnej ZŠ a súťažili v 1. kategórii, ktorá zastrešuje ročníky 3 a 4. Je super, že práve prvá spomínaná Laura Kraľovičová (na titulnej fotografii vpravo) sa umiestnila na prvom mieste a urobila tak dobré meno nielen sebe, ale aj svojej základnej škole ako aj Dobšinej vo všeobecnosti. Ani ostatní dvaja účastníci si nespravili hanbu. Všetci súťažiaci sa rozišli domov s dobrým pocitom, že popri odmenách, ktoré dostali, sa aj niečo nové smeli naučiť a rozšíriť tak svoje poznatky a vedomosti z Biblie. Ako ich vyučujúci verím, že v podobných dobrých výsledkoch budeme pokračovať aj v budúcnosti.

Mgr. Rado Gdovin, ev. farár

Žiaci ZŠ Dobšiná na Detskom festivale rómskych piesní a tancov

V piatok 10. júna 2016 sa žiaci ZŠ Ruffínyiho zúčastnili pod vedením pani učiteľky Kataríny Barnákovej 10. ročníka Detského festivalu rómskych piesní a tancov v Brzotíne. Svojich žiakov sprevádzal aj pán učiteľ Ivan Sakin. Podujatie to bolo vskutku výnimočné a predstavili sa na ňom žiaci z viacerých základných škôl ako napr. priamo z Brzotína, Krásnej Hôrky, Štítnika a ďalších. Výnimočná udalosť to bola aj pre pani učiteľku Barnákovú, ktorá sa so žiakmi, ktorým

sa venuje na hodinách hudobnej výchovy a speváckeho krúžku, zúčastnila všetkých predošlých ročníkov. Pani učiteľka Barnáková pôsobí na Základnej škole v Dobšinej už

od roku 1979 a tak je obdivuhodné, že má stále dosť trpezlivosti a lásky venovať sa deťom s plnou chuťou. Sama prezrádza, že spev a tanec je to, čo majú jej žiaci najradšej, a tak je to o niečo ľahšie si ich získať a pozitívne na nich cez hudbu pôsobiť.

Bc. Ivan Sakin

Žiaci ZŠ zavítali do školy v prírode vo Vrátnej

Žiaci 1.stupňa ZŠ v Dobšinej sa zúčastnili ŠvP v nádhernom prostredí Malej Fatry vo Vrátnej. Ubytovaní boli v Hoteli Boboty, ktorý svojou jedinečnou polohou a prekrásnym okolím, splnil najtajnejšie očakávania. Pre žiakov bol pripravený bohatý program. Vyučovanie učiteľov suplovali sprievodcovia a tabule na náučných chodníkoch. Vlastivedné učivo žiaci zvládali počas cestovania. Spoznávali nášho národného hrdinu Jánošíka pri čítaní povestí a podrobne spracovaných prezentáciách ich učiteľkami. Naučili sa o ňom aj pieseň, ktorá sa im veľmi páčila a sprevádzala ich celým pobytom. Oboznamovali sa s tradíciami tohto kraja, aj z rozprávania tety, ktorá im robila ukážky výroby syrových korbáčikov.

Žiaci si na syroch veľmi pochutili a odniesli si ich domov ako suvenír pre rodičov. Prírodovedu si zopakovali v chránenom území Malej Fatry, kde si užili vyhliadkovú jazdu lanovkou na Chleb a na turistickej vychádzke na Jánošíkove diery. Po turistike boli žiaci odmenení záchranármi horskej služby a mohli si vyskúšať zlaňovanie. Celé vyučovanie bolo prepojené telesnou výchovou, nechýbala ani malá olympiáda, plávanie v hotelovom bazéne, nočný pochod s Jánošíkom, či návšteva lanového parku.

Odmenou žiakov za aktívne vyučovanie bol nájdený Jánošíkov poklad plný sladkostí, za ktorý chceme poďakovať Mestu Dobšiná a Mestským lesom Dobšiná. Drobné odmeny sme udelili aj za malú olympiádu, vzorný poriadok a správanie na izbách. Po plnohodnotne prežitom týždni nás čakala ešte dlhá cesta domov, na ktorú nám finančnou čiastkou prispeli súkromní darcovia. Žiaci sa domov vrátili unavení, ale s pocitom hrdinsky zvládnutého týždňa bez rodičov. Veríme, že im zostanú krásne spomienky, zážitky a množstvo nezabudnuteľných chvíľ ešte dlho v pamäti.

Mgr. Zuzana Lefflerová

Celoslovenskú environmentálno-výtvarnú súťaž vyhrala žiačka ZŠ Dobšiná

Deň Zeme sa oslavuje každoročne 22. apríla. Tento sviatok je ovplyvnený pôvodnými Dňami Zeme, ktoré sa konali pri oslavách jarnej rovnodennosti, 21. marca a oslavovali príchod jari. V súčasnosti ide o ekologicky motivovaný sviatok, upozorňujúci ľudí na dopady životného prostredia a rozvíjajúcu diskusiu o možných riešeniach. Pri príležitosti osláv Dňa Zeme pripravil NATUR-PACK environmentálno výtvarnú súťaž pre všetkých žiakov základných škôl Slovenska.

Úlohou bolo vytvoriť výkres na témy: Ochrana planéty Zem-recyklácia, Odpady patria do koša a nie na zem, Kolobeh odpadov v prírode a ich dopad na životné prostredie.

V stanovenom termíne (21. 4. 2016) bolo do centrály NATUR-PACKu doručených 300 výtvarných prác zo 43 škôl a školských zariadení. Z nich sa do finálneho kola dostalo 44 najlepších. Na hodnotení prác sa zúčastnili

zamestnanci NATUR-PACKu, vrátane zamestnancov regionálnych pobočiek. Naša ZŠ zapojila do súťaže 2 práce (Sarah Trochovej 8.A a Barborky Plutovej 6.A).

V kategórii – práce detí 5.–9. ročníka ZŠ zvíťazila práca našej žiačky Sarah Trochovej, žiačky 8. ročníka. Výhra Sarah je výhrou pre celú našu triedu – tím NATUR-PACKupre nás už čoskoro pripraví atraktívnu celodennú exkurziu do recyklačného strediska ako praktickú súčasť vzdelávacieho programu a vecné ceny s témou recyklácie. Veľmi sa na túto exkurziu všetci tešíme a našej Sarah patrí veľká GRATULÁCIA...

PaedDr. Katarína Sadlowska, ZŠ Dobšiná

Z aktivít CVČ, detí a mládeže v Dobšinej

Detská olympiáda a logická súťaž

Posledným podujatím, ktoré centrum voľného času detí a mládeže organizuje počas školského roka v rámci spolupráce s materskou školou, je Detská olympiáda, ktorú sme pripravili 25. mája v našom centre. Zapájajú sa do nej všetky triedy MŠ. Úlohou detí je samostatne splniť pripravené športové disciplíny. Tentoraz sme pripravili prekážkovú dráhu, na ktorej museli deti predviesť nielen svoju šikovnosť a obratnosť, ale aj rýchlosť. Deťom bol meraný čas, za ktorý prešli celú trať. Počas nej museli preliezť rebrík, podliezť trampolínu, prejsť cez močiar, trafiť sa na cieľ, tým, ktorým sa podarilo spraviť kotúľ a mnohé iné zábavné úlohy. Deti si popri súťažení nielen zašportovali, ale aj zabavili. Umiestnenie súťažiacich:

I. trieda: 1. miesto: Tobias Ján Šoltés, 2. miesto: Nina Valentková, 3. miesto: Adam Jindra **II. trieda:** 1. miesto:Daniel Chmelo, 2. miesto: Lucia Horváthová, 3. miesto: Samuel Breuer **III. trieda:** 1. miesto: Vivien Grančáková, 2. miesto: Katarína Krivánska, 3. miesto: Daniela Laliková **IV. trieda:** 1. miesto: Lukáš Horváth, 2. miesto: Ema Bao Anh, 3. miesto: Viktória Šmucerová.

Víťazi boli odmenení peknými cenami, ktoré nám poskytol Olympijský klub Gemer a všetky zúčastnené deti dostali drobnú sladkosť. Na záver si všetci zatancovali s našou tetou Martou. Aj napriek tomu, že táto akcia ukončila našu príležitostnú činnosť so škôlkou, budeme veľmi radi, keď sa deti spolu so svojimi pani učiteľkami prídu zahrať do našich pekných priestorov počas svojich prechádzok aj v mesiaci jún.

Majster sudoku

Logické hry zlepšujú pamäť, rýchlosť reakcie, logiku a pozornosť. Medzi najobľúbenejšie logické hry patrí riešenie sudoku. Preto Centrum voľného času detí a mládeže Dobšiná zorganizovalo dňa 25. 5. 2016 už 4. ročník súťaže s názvom Majster sudoku. Zúčastnili sa na nej žiaci zo ZŠ Dobšiná, z gymnázia v Dobšinej a potešila nás aj účasť žiakov zo ZŠ Rejdová. Súťažilo sa v troch kategóriách: I. žiaci 6–9 roční, II. žiaci 10–15 roční, III. študenti 16–20 roční. Najviac bola zastúpená druhá kategória, dospelí sa zapojili nesúťažne. Umiestnenie súťažiacich: I. kategória: 1.miesto Tobias Krištof, 2. miesto Viktória Valková, II. kategória: 1.miesto Silvia Hadušovská, 2. miesto Lukáš Zahoranský, 3. miesto Arnold Nagy. III. kategória: 1. miesto Ivana Revúcka

Mgr Sylvia Tešlárová & Ing. Mária Rybárová

Náučným chodníkom po stopách baníctva v okolí Dobšinej

26. mája 2016 zorganizovalo Mesto Dobšiná prechod Náučným chodníkom po stopách baníctva v Dobšinej. O odborný výklad historických súvislostí a atrakcií na náučnom chodníku sa postarala pracovníčka Turistického informačného centra v Dobšinej, ktorá je aj certifikovaným sprievodcom cestovného ruchu, Ing. Terézia Tkáčová. Účastníci, ktorí pozostávali zo žiakov Základnej školy Mlynky sa stretli na Námestí baníkov, následne sa presunuli na Zimnú ulicu, kde nechýbala ani prehliadka skromného baníckeho múzea pána Ing. Michala Neubauera a miestnej dominanty – evanjelického kostola, neskôr ľudového domu nemeckého typu. Podujatie malo aj náučno-športový charakter. Účastníci mohli prejsť trasu do Lányiho Huty a späť aj severskou chôdzou, ktorú viedla akreditovaná inštruktorka Nordic walkingu Katarína Vargová. Dovedna prešli 7 kilometrov z trasy plnej baníckych a prírodných zaujímavostí.

Text & foto: Juraj Karika

15. ročník športového stretnutia detí a mládeže partnerských miest

V dňoch 20.–22. mája 2016 sa žiaci Základnej školy v Dobšinej a gymnázia v Dobšinej zúčastnili 15. ročníka športového stretnutia detí a mládeže partnerských miest v Šternberku (Česká republika). Za Mesto Dobšiná našu delegáciu tvoril primátor mesta Dobšiná Ján Slovák, poslankyňa MsZ Ing. M. Kolláriková, ktorá je aj predsedníčkou športovej komisie, poslanec MsZ S. Kuchár a referentka športu K. Vargová. Okrem našich žiakov sa na stretnutí zúčastnili aj žiaci z partnerských miest Sajószentpéter (Maďarská republika), Kobiór (Poľská republika) a Šternberk (Česká republika). Súťažilo sa v týchto športových disciplínach: stolný tenis, lezenie na umelej stene, šach, atletika /60m, 800m,1500m, skok do diaľky, vrh guľou, volejbal – dievčatá, futbal – chlapci.

Najpozoruhodnejšie výsledky z našich reprezentantov dosiahol a skvelé výkony podal Matúš Smrek, žiak ZŠ, ktorý vyhral vrh guľou a v behu na 60 m a v skoku do diaľky skončil tretí. V celkovom hodnotení skončil prvý Šternberk, druhý Kobiór, tretí Sajoszntpéter a štvrtá Dobšiná, ktorej chýbal k tretiemu miestu jeden bod. Všetkým našim reprezentantom patrí poďakovanie za snahu a čas strávený na prípravu a reprezentáciu mesta Dobšiná na 15. ročníku športového stretnutia detí a mládeže v Šternberku. Týmito podujatiami sa utužujú tiež vzťahy medzi mestami, keďže sa na nich zídu aj primátori partnerských miest a záštitu nad športovým stretnutím vždy preberá predstaviteľ hosťujúceho mesta. Budúci ročník sa bude konať v poľskom meste Kobiór.

Mgr. Jaroslav Hutník
riaditeľ školy

Členovia organizačného výboru Dobšinského kopca na ECCE HOMO 2016

36. ročník tradičného podujatia kalendára Majstrovstiev Európy pretekov automobilov do vrchu, ktorý sa koná na najdlhšej trati seriálu 2016, sa uskutočnil v Moravskom meste Šternberk.

Kvalitná štartová listina, krásne počasie a množstvo fanúšikov pripravili počas víkendu 3–5. 6. 2016 neopakovateľnú oslavu motorizmu. EcceHomo je aj pre nás,členov organizačného výboru Dobšinského kopca každoročne inšpiráciou a zároveň aj takou malou generálkou pred našim podujatím, kde si všetci môžeme zosumarizovať, či sme v príprave na preteky nepodcenili žiadnu kľúčovú otázku organizácie. S týmito úlohami sme vycestovali aj tento rok za rieku Moravu v zložení M. Kollárik, P. Kušnier, Miroslav Herčka, F. Tvrziczký.

Pred „delegáciou“ Dobšinského kopca stálo množstvo úloh a povinností, ktoré bolo treba počas víkendu v Šternberku stihnúť. Išlo samozrejme v prvom rade o zabezpečenie čo najlepšej štartovej listiny na naše podujatie, kde sa nám znovu podarilo hovoriť s mnohými pretekármi, ktorí prejavili záujem o účasť na našom podujatí. Veľmi cenenou aktivitou bolo stretnutie s riaditeľom EcceHomo a naším veľkým sympatizantom Vlastimilom Malíkom, na ktorom sme si prebrali aplikovanie veľkého množstva zmien, ktoré v tejto sezone do šampionátu EHC zaviedla Svetová automobilová federácia (FIA), hlavne vo vzťahu k organizátorom. Veľmi pozitívne možno hodnotiť aj stretnutia s predstaviteľmi českej ASN, ktorí zastávajú aj významné funkcie vo FIA, ktorí nás ubezpečili o našom správnom smerovaní do budúcnosti.

Počas 35. ročníka Ecce Homo organizátori otvorili v meste Šternberk unikátnu expozíciu, ktorú môžeme porovnať s vydaním našej knihy o histórii Dobšinského kopca pri príležitosti jeho 30. ročníka a práve návšteva a oduševnený výklad bol zlatým klincom pobytu na Morave. Rovnako ako naša kniha aj Ecce Homo park, ako sa výstava volá, mapuje unikátnu históriu pretekov pod Šternberským hradom, ale hlavne tridsaťpäťročnú éru Majstrovstiev Európy na tejto trati. História si tu podáva ruku s najmodernejšími prvkami audiovizuálnej techniky, čomu kraľuje simulátor, na ktorom si za volantom „placky“ Osella, možno priamo vyskúšať trať pretekov Ecce Homo.

Samotný pretek, ktorý sme si s radosťou pozreli, len umocnil tohtoročný vývoj v šampionáte EHC, a to hlavne v kategórii 2. Rovnako ako v Rakúsku tu pokračoval strhujúci súboj dvoch hviezd, fenomenálneho Simone Faggioliho a Christiana Merliho, kde znovu druhý menovaný prerušil sedemročnú dominanciu osemnásobného Majstra Európy Faggioliho na trati Ecce Homo. Kopcový šampionát starého kontinentu sa v sezone 2016 ukazuje v tom najlepšom svetle, ako strhujúci a dramatický. Veríme, že takto bude pokračovať aj v ďalších kolách a už teraz sa všetci tešíme na Dobšinský kopec 2016.

Za organizačný výbor
Marcel Kollárik

DOBŠINSKÉ NOVINY – **vydáva Mesto Dobšiná,** ul. SNP 552, 049 25 Dobšiná, na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Dobšinej č.58–7/V.–2007 **IČO:** 00328197 Vychádza 12x do roka. **Evidenčné číslo MK SR:** EV 3271/09, **ISSN** 7375-\$3 **Šéfredaktor:** Anna Macková **Redaktor:** Juraj Karika **Redakčná rada:** Mgr. Christína Brnčíková, Vladimír Václavík, Mgr. Etela Kukurová **Adresa redakcie:** Kultúrny dom, Námestie baníkov 384, 049 25 Dobšiná, tel.: 058/7941163, **Mob:** +421918615188 **Mail:** dobsinske.noviny@dobsina.sk **Grafická úprava a tlač:** Jaroslav Verlík, ANDROMEDIA SK, s.r.o, tel.: 0944 609 475. Uverejnené príspevky od dopisovateľov nehonorujeme. Za pravdivosť príspevku zodpovedá autor. Všetky práva vyhradené!